

ten geleide

Met een weinig vertraging komt dit septembernummer van de pers. Een vertraging die nu precies weer niet zo groot is, als men ze vergelijkt met wat andere, heel wat financieel sterkere publikaties er van maken.

Men kan zeggen dat dit nummer voor een groot gedeelte in het teken staat van de linkse frontvorming in West-Europa. Inderdaad, de vooruitgang van de "Unie van Links" in Frankrijk en de lessen die eruit getrokken worden door het recente kongres van de Kommunistische partij van Frankrijk, en de spektakulaire vooruitgang van de KP in Italië bij de verkiezingen van deze zomer, stellen het probleem van de onvermijdelijke evolutie naar een links-demokratische regering in die twee landen centraal.

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat de situatie in ons land, zoals trouwens in nog een reeks landen van Noord- en Noordwest-Europa, grondig verschilt van de toestand in de twee grote latijnse landen. Maar toch leek het niet van belang ontbloot enkele beschouwingen te wijden aan de ontwikkeling bij onze buurlanden, een ontwikkeling die vroeg of laat haar invloed zal uitoefenen op de algemene politieke opties alhier.

Rosine LEWIN wijdt haar bijdrage aan het italiaanse politieke leven, zoals het zich voordoet na de verkiezingen van 20 juni jl. Frans DENISSEN van zijn kant gaat ietwat meer in détail in op de houding van de italiaanse kommunisten tegenover de italiaanse grondwet van 1947, een grondwet aan wiens redactie de italiaanse linkerzijde zeer actief meegewerkt heeft. Dat de italiaanse KP niet alleen staat met haar politiek van konsekwente verdediging van een burgerlijke grondwet, wordt wel duidelijk geïllustreerd door o.a. de duitse Kommunistische partij, die eveneens al haar krachten inspant om de grondwet, zoals die ontstaan is in de BRD na de nederlaag van het Hitler-fascisme, te verdedigen tegen de aanvallen van rechts en uiterst rechts. Dat ze in die strijd regelmatig smadelijk in de steek gelaten wordt door de rechtse leiding van de Sociaal-Demokratische Partij van Duitsland (zie de strijd tegen de "Berufsverbote"!), is een pijnlijke vaststelling.

We dachten dat het in het raam van deze beschouwingen ook wel nuttig was de gemeenschappelijke verklaring van de franse en de italiaanse Kommunistische partijen te publiceren, al was het maar om de burgerlijke propagandagolf in verband met het zogeheten "Eurokommunisme" der Italianen, dat hen van hun zusterpartijen zou scheiden, ietwat tegen te gaan.

Eveneens in het perspectief van een links democratisch front, schreef JAN DE SMEDT een bijdrage over de houding van de "Kristenen voor het Socialisme" en de rol die deze groep progressieve gelovigen eventueel in die frontvorming spelen kan.

Dat links er niet overal zo gunstig voorstaat, bewezen de recente verkiezingen in West-Duitsland, Zweden en in ons eigen land. Over de uitslagen van de gemeenteverkiezingen van 10 oktober schreef Jef TURF een kort commentaar.

In de BRD slaagde de SPD er weliswaar in haar coalitie met de FDP (de liberalen aldaar) tegen de stormloop van de CDU-CSU nipt over de meet te brengen, maar de wijfelende houding van de rechtse sociaal-demokratische leiders à la Helmut Schmidt, hun uitgesproken anti-kommunisme dat een konsekwente socialis-tische koers verhinderde liggen vast en zeker aan de basis van de eerder magere uitslag van hun verkiezingsstrijd.

In Zweden werd de sociaal-demokratische partij - na 44 jaar het land te hebben bestuurd - in de oppositie gedrongen. Of de "zwenking naar rechts" zo uitgesproken is als bepaalde politici maar al te graag willen doen geloven, mag wel in twijfel worden getrokken, als men er rekening mee houdt dat er "enkel" een verschuiving van 1,9 procent van het zweedse kiezerskorps de nederlaag van de linkse coalitie teweeg bracht. Maar een erg veeg teken aan de wand blijft het toch. En het dwingt er ons eens te meer toe de politiek van de sociaal-demokratie in het westen en meer bepaald haar zweedse paradepaard van "vrije socialis-tische staat" in vraag te stellen. Want wat is er nu precies socialistisch aan het sociaal-demokratische Zweden? De uitgebreide sociale wetgeving (gepaard met een loodzware belastingsdruk)? Die vindt men ook elders in onze westerse, kapitalistische maatschappij, zelfs in landen waar er van "socialisme" helemaal geen sprake is, maar waar de regering gedwongen werd toe te geven aan de druk van de georganizeerde arbeidersbeweging. Een gesocializeerde vorm van grond-en kapitaalbezit? Daar is in Zweden geen spoor van te merken, in tegenstelling tot andere bepaalde landen in West-Europa (zoals Italië, Frankrijk en Groot-Brittanië) waar de massa-akties van na de bevrijding tot bepaalde nationalizaties of omvormingen tot regie aanleiding werd. Neen, Zweden bleef (of werd?) een paradijs, én voor de nationale bourgeoisie, én voor het multinationalaal ka-

pitaal. Tijdens de veertig jaar sociaal-demokratisch bewind, kwam de zweedse ekonomie meer en meer in handen van een twintigtal trusts en banken. Sinds vijftien jaar fusioneren jaarlijks zowat driehonderd bedrijven tot grotere kapitalistische eenheden en meer dan 200.000 zweden werken vandaag in fabrieken die van buitenlands kapitaal afhankelijk zijn. Dat alles - samen met een beginnende inflatie en een stijgende werkloosheid - verdedigen als "de zweedse weg naar het socialisme" is wel een ondankbare en zware taak, en vergemakkelijkt het offensief van rechts. Of de zweedse sociaal-demokratie hieruit de juiste lessen zal trekken en in de toekomst een duidelijker koers zal volgen, is te hopen. Maar tot nog toe verre van zeker. Het terug-opnemen van een engere samenwerking met haar vroegere koalitiepartner, de KP, zou haar hierin wel kunnen helpen.

De "Witte Kaproenen" en de "Werkgroep arbeid" schreven een antwoord op het artikel dat Leo Michielsens in het vmt publiceerde omtrent het probleem Brussel. Ondertussen werden zowel het artikel van het vmt, als het antwoord hierop in "De Nieuwe" gepubliceerd.

We houden er aan deze stellingname ook in het vmt te publiceren, daar ze eventueel een aanleiding kan vormen om tot een vruchtbare discussie te komen over de manier waarop links de federale structuur van België wil gerealiseerd zien.

Voor de tweede keer - en we hopen dat dit het begin wordt van een traditie - werd in Wieze, naar aanleiding van het persfeest van "De Rode Vaan", een ronde tafel-gesprek gevoerd rondom het thema "Rijkssteun aan de pers - onafhankelijkheid van de redakties". Johan Struye, Mark Platel, Bob Van de Voorde, Fonny Boesmans, Willy Courteaux, Lode De Pooter, Rita Mulier, Jef Turf namen ten persoonlijken titel aan het gesprek deel, met Jan Mestdagh als moderator. Er werden van verschillende zijden interessante denkbeelden naar voor gebracht, en we dachten dat heel wat lezers van het vmt hiervoor belangstelling zouden opbrengen.

Even voor het neerpennen van deze inleiding, bereikte ons het nieuws van de dood van Mao Tse-Toeng. Met de leider van het chinese kommunisme verdwijnt een markante figuur uit de geschiedenis van de laatste vijftig jaar. Mao's rol blijft eng verbonden met de overwinning op het japans fascisme, met de zegerijke strijd der chinese kommunisten en hun bondgenoten tegen de reaktionaire klik van Tsjang Kaj-sjek en uiteindelijk met de strijd van de derde wereld voor zijn bevrijding van het kolonialisme en neo-kolonialisme.

Zijn tragische vergissingen en fouten sinds het begin der jaren zestig, en de rechtuit misdadige, anti-leninistische lijn die de Chinese Kommunistische par-

tij sinds een tiental jaren volgt, maken het wel erg moeilijk de rol die Mao in vroegere jaren gespeeld heeft in alle objectiviteit en sereniteit te situeren. Want uiteindelijk is het de anti-sovjetpolitiek van China tijdens de jongste jaren die niet alleen geleid heeft tot ideologische uitwassen als de theorie van de twee imperialistische supermachten, maar tevens tot de splitsing van het grote, socialistische kamp, zoals het tot begin zestig bestond. De chinese politiek gaf internationaal aan de reactie (o.a. Nixon, Strauss, Heath,, om maar die te vermelden) de gelegenheid socialistische landen tegen elkaar uit te spelen en voerde terzelfdertijd tot tegennatuurlijke allianties met o.a. het Chili van Pinochet en de anti-socialistische groepen in Angola. De geobsedeerde anti-sovjetpolitiek van China bracht verdeeldheid in de rangen van heel wat kommunistische partijen (denken we bij ons maar aan de pogingen tot splitsing van de KP door Jacques Grippa in 1963, het uiteenvallen van die splinterpartij in kleine, sektaire groepjes, en aan de aan paranoia grenzende woelactiviteit van hun geestelijk kind, Amada). Men hielp aldus onze nationale bourgeoisie door verwarring te zaaien bij heel wat jonge en politiek onervaren mensen, die op die manier weg bleven van de georganiseerde politieke en syndikale strijd, en door een luidruchtige, pseudo-revolutionaire agitatie ging men de rol gaan spelen van "kommunistische" boeman ten gerieve van de brede massa der a-politieke burgers.

In hoeverre echter Mao Tse-Toeng nog effectief achter de zinloze politiek der laatste jaren stond, is zeer moeilijk uit te maken. De evolutie in Volks-China in het verloop der eerstkomende maanden zal daar hopelijk een duidelijk antwoord op geven.

Dr.Guy Cooreman